

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αθήνα, 11 Δεκεμβρίου 2019

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 249 /2019

Αριθμ.πρωτ.εγγράφου: Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΚΠΑ 1920006225/22-10-19
έγγραφο του Πρύτανη του ΕΚΠΑ.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ: Ερωτάται εάν είναι νόμιμες τέσσερις (4) συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, διάρκειας έως είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, οι οποίες έχουν συναφθεί κατόπιν της ανακοίνωσης ΣΟΧ 2/2018 του Αιγινητείου Νοσοκομείου με προσωπικό της κατηγορίας/ειδικότητας Υ.Ε. Προσωπικού Εστίασης.

Ιστορικό

1. Με το ως άνω έγγραφο του Πρύτανη του ΕΚΠΑ μας διαβιβάστηκε το υπ' αριθ.πρωτ. 585/3-10-19 έγγραφο της Εφορείας του Αιγινητείου (Πανεπιστημιακού) Νοσοκομείου προς τη Διεύθυνση Διοικητικού του ΕΚΠΑ και ζητήθηκε η νομική μας άποψη επ' αυτού.

Με το δεύτερο αυτό έγγραφο τέθηκαν υπόψιν μας τα εξής:

Το Νοσοκομείο προσέλαβε τέσσερα (4) άτομα με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου κατηγορίας / ειδικότητας Υ.Ε. Προσωπικού Εστίασης, κατόπιν της Ανακοίνωσης ΣΟΧ 2/2018 η οποία είχε εγκριθεί από το Α.Σ.Ε.Π.

Υστερα από έγγραφο της Διεύθυνσης Οικονομικού του Νοσοκομείου, που βεβαίωνε ότι υπάρχει μέριμνα για την κάλυψη κόστους μισθοδοσίας μέσω εγγραφής των σχετικών πιστώσεων στον προϋπολογισμό και του οικονομικού έτους 2020, που εκδόθηκε στις 29-10-2018, στην Ανακοίνωση ΣΟΧ 2/2018 περιελήφθη όρος, σύμφωνα με τον οποίο η χρονική διάρκεια των συμβάσεων εργασίας θα ήταν έως 24 μήνες από την ημερομηνία υπογραφής τους.

2. Με το από 1/17-5-2019 φύλλο ελέγχου εντάλματος της Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (αρ. πρωτ. εισεργχομένου 29-5-2019) η Υπηρεσία Επιτρόπου ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι «...η υπηρεσία μας ελέγχοντας το ως άνω ένταλμα και παρεμπιπόντως την διαδικασία πρόσληψης, παρατήρησε ότι οι υπογραφείσες συμβάσεις αναγράφουν ως χρονική ισχύ εικοσιέσσερις (24) μήνες από την υπογραφή τους, κατά παρέκκλιση της χρονικής ισχύος της διάταξης του άρθρου 63 του ν. 4430/2016, δηλαδή την 31/12/2019. Ως εκ τούτου, οι σχετικές συμβάσεις είναι έγκυρες έως την 31/12/2019 με τα δεδομένα ισχύος της διάταξης κατά το χρονικό σημείο του ελέγχου».

3. Κατόπιν τούτων η Εφορεία του Αιγινήτειου Νοσοκομείου ερωτά τα εξής:

1) Ποια διαδικασία θα ακολουθήσει το Νοσοκομείο ώστε να επιλύσει το ζήτημα των ήδη υπογεγραμμένων συμβάσεων Ι.Δ.Ο.Χ. με τα άτομα που εργάζονται με συνολική διάρκεια κάθε σύμβασης είκοσι τέσσερις (24) μήνες, δεδομένων όλων των ανωτέρω; Εάν οι συμβάσεις είναι έγκυρες έως την 31/12/2019, σε ποιες ακριβώς ενέργειες πρέπει να προβεί το Νοσοκομείο.

2) Εάν κριθεί ότι οι ως άνω εργαζόμενοι είναι δυνατόν να παραμείνουν έως τη συμπλήρωση του 24μήνου και πάλι σε ποιες ενέργειες πρέπει να προβεί το Νοσοκομείο προς την Υπηρεσία Επιτρόπου ή άλλη τυχόν υπηρεσία ώστε να μην αμφισβητείται η νομιμότητα των ενεργειών του.

3) Αν αντικατασταθεί παραιτηθείσα εργαζόμενη, για πόσο χρονικό διάστημα θα υπογραφεί η σύμβαση με νέα εργαζόμενη; Έως τις 31-12-2019 ή από την υπογραφή της και για όσο χρονικό διάστημα απομένει (αφαιρώντας το διάστημα που εργάσθηκε η παραιτηθείσα από τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες μέχρι τη συμπλήρωση του 24μήνου;

4) Δεδομένου του προβλήματος έλλειψης προσωπικού της συγκεκριμένης ειδικότητας στο Νοσοκομείο, αν τελικά οι συμβάσεις των ανωτέρω υπαλλήλων πρέπει με τον έναν ή τον άλλο τρόπο να λήξουν την 31-12-2019, μήπως εάν οι συμβάσεις λήγουν ή τροποποιούνται ή ακυρώνονται, υπάρχει δυνατότητα παράτασης αυτών σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4574/2018, όπου δίνεται πλέον η δυνατότητα της παράτασης των συμβάσεων που έχουν συναφθεί με τη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 63 του ν. 4430/2016 έως τη συμπλήρωση των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, εφόσον συντρέχουν οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου, ήτοι έκτακτες ή επείγουσες περιστάσεις, σε συνδυασμό με το άρθρο δέκατο τέταρτο του ν. 4618/2019;

Νομοθετικό Πλαίσιο

4. «Το άρθρο 63 του ν. 4430/2016 «Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία και ανάπτυξη των φορέων της και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 205), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, μεταξύ άλλων με το άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 4558/2018 «Κύρωση συμβάσεων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων και της Επιπροπής Εκτελεστών Διαθήκης Γ.Γ. Μαλινάκη και του Γενικού Νοσοκομείου Κεφαλληνίας και των εκτελεστών της διαθήκης της Μαρίας (Μάρης) Βεργωτή αντίστοιχα και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 140) και με το άρθρο 5 του ν. 4574/2018 «Κύρωση της σύμβασης παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της εταιρείας «ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ», της εταιρείας «ΘΡΙΑΣΙΟ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», της εταιρείας «ΕΤΒΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και της εταιρείας «ΓΚΟΛΝΤΑΙΡ ΚΑΡΓΚΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ LOGISTICS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», για την «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΡΙΑΣΙΟΥ ΠΕΔΙΟΥ» και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 191) προβλέπει τα εξής:

«1. Οι κεντρικές, οι αποκεντρωμένες και όλες εν γένει οι υπηρεσίες των Υπουργείων, καθώς και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που εποπτεύονται από τα Υπουργεία, με απόφαση του αρμόδιου μονομελούς ή συλλογικού οργάνου της Διοίκησής τους, δύνανται για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της ευθύνης τους και του περιβάλλοντος χώρου αυτών, καθώς και για τις ανάγκες

εστίασης, σίπισης και φύλαξης τους, να συνάπτουν ατομικές συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, εφόσον δεν επαρκεί το υπάρχον προσωπικό τους και συντρέχουν απρόβλεπτες ή επείγουσες περιστάσεις. Ως τέτοιες θεωρούνται ενδεικτικώς: α) νομικό ή πραγματικό κώλυμα απρόσκοπης παροχής των υπηρεσιών αυτών από τρίτα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών, β) εξοικονόμηση δημοσιονομικής αφέλειας που επιτυχάνεται με τη σύναψη των συμβάσεων εργασίας του παρόντος σε σύγκριση με άλλα μέσα. Για τη συνδρομή της απρόβλεπτης ή επείγουσας περίστασης απαιτείται αιτιολογημένη κρίση των παραπάνω φορέων. Οι ως άνω συμβάσεις συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου. Οι εξαιρετικές ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου μπορούν να εφαρμοστούν μέχρι 31.12.2019. Οι ανωτέρω φορείς, με απόφαση του μονομελούς ή συλλογικού οργάνου της Διοίκησής τους, δύνανται να παρατείνουν χρονικά τις ατομικές συμβάσεις ορισμένου χρόνου που έχουν συναφθεί με τη διαδικασία της παραγράφου 3, εφόσον εξακολουθούν να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος άρθρου.

2. Ως προς την ανώτατη χρονική διάρκεια των συμβάσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 5, 6 και 7 του Π.Δ. 164/2004 (Α 135) και απαγορεύεται η μετατροπή τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Το κόστος σύναψης των συμβάσεων αυτών βαρύνει και εκκαθαρίζεται σε βάρος των πιστώσεων των προϋπολογισμών των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος και πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων των εγγεγραμμένων διαθέσιμων πιστώσεων του προϋπολογισμού τους, όπως αυτές έχουν εκτιμηθεί για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας, σίπισης και φύλαξης....»

3... 4... 5... 6...

7. Εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2, οι αρμόδιοι φορείς της παραγράφου 1 δύνανται να συνάψουν συμβάσεις εργασίας με τα επιλεγέντα πρόσωπα κατ' εφαρμογή του άρθρου 97 του Ν. 4368/2016 (Α 21) ή του άρθρου 72 του Ν. 4369/2016 (Α 33) ή του άρθρου 44 του Ν. 4403/2016 (Α 125) ή του άρθρου 81 του Ν. 4413/2016 (Α 148). Οι ως άνω συμβάσεις συνάπτονται κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού,

δύνανται να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας παραγράφου».

5. Οι διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4430/2016 εισήχθησαν με την τροπολογία 719/36/18.10.2016, στην αιτιολογική έκθεση της οποίας αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Στην παρ. 2 ορίζεται ότι ανώτατο χρονικό όριο της σύμβασης ορισμένου χρόνου θα είναι οι 24 μήνες, σύμφωνα με το Π.Δ. 164/2004. Τούτο θεωρείται συνταγματικώς ανεκτό, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Συντάγματος και απαγορεύεται ως εκ τούτου τόσο η ανανέωση καθ' οιονδήποτε τρόπο, όσο και η μετατροπή των συμβάσεων αυτών σε αορίστου χρόνου. Επιπλέον, ορίζεται ρητά ότι το κόστος σύναψης πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων των εγγεγραμμένων πιστώσεων του φορέα, όπως έχουν προσδιοριστεί για τις ανάγκες καθαριότητας, φύλαξης και εστίασης – σίτισης (στο πλαίσιο του outsourcing). Η ρύθμιση αποσκοπεί στο να αποφευχθεί η επιβάρυνση του προϋπολογισμού των αρμόδιων φορέων μέσω των συμβάσεων αυτών καθ' οιονδήποτε τρόπο, σύμφωνα με την αντίστοιχη εκτίμηση που εμπεριέχεται στους προϋπολογισμούς τους για την παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών από τρίτους. ...».

6. Το άρθρο 6 του π.δ. 164/2004 «Ρυθμίσεις για τους εργαζομένους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στο δημόσιο τομέα» (ΦΕΚ Α' 134) προβλέπει τα εξής:

«1. Συμβάσεις που καταρτίζονται διαδοχικώς και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, απαγορεύεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης, είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν του προηγούμενου άρθρου είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας.

2. Συνολικός χρόνος διάρκειας απασχόλησης άνω των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών επιτρέπεται μόνον σε περιπτώσεις ειδικών, από τη φύση και το είδος της εργασίας τους, κατηγοριών εργαζομένων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία, όπως, ιδίως, διευθυντικά στελέχη, εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται στο πλαίσιο συγκεκριμένου ερευνητικού ή οιουδήποτε επιδοτούμενου ή χρηματοδοτούμενου προγράμματος, εργαζόμενοι που

προσλαμβάνονται για την πραγματοποίηση έργου σχετικού με την εκπλήρωση υποχρεώσεων που απορρέουν από συμβάσεις με διεθνείς οργανισμούς».

7. δ Περαιτέρω, στο άρθρο τρίτο του ν. 4528/2018 «Κύρωση Σύμβασης για τη λειτουργία του Ελληνικού Ινστιτούτου Παστέρ και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α 50), προβλέπονται τα ακόλουθα:

«1. Για τις συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου που συνάπτονται κατόπιν διαγωνιστικής διαδικασίας πρόσληψης, που διενεργείται ή εποπτεύεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), το ανώτατο χρονικό διάστημα της παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134) εκκινεί από την ημερομηνία κατάρτισης της οικείας σύμβασης, ανεξαρτήτως εάν προϋφίσταται σε χρονικό διάστημα μικρότερο των τριών (3) μηνών έννομη σχέση μεταξύ του ιδίου εργοδότη και του ιδίου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με αντικείμενο τα ίδια ή παρεμφερή καθήκοντα.

2. Το χρονικό διάστημα των συμβάσεων έργου ή μίσθωσης έργου ή παροχής υπηρεσιών, που συνάφθηκαν σύμφωνα με τα άρθρα 97 του ν. 4368/2016 (Α' 21) ή 167 του ν. 4099/2012 (Α' 250), όπως έχει εκάστοτε τροποποιηθεί και ισχύει, δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004.

3. Η ισχύς των παραγράφων 1 και 2 αρχίζει από την 1.11.2016 για όλες τις συμβάσεις που έχουν καταρτιστεί και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τους».

8. Εξάλλου, το άρθρο δέκατο τέταρτο του ν. 4618/2019 «Κύρωση των επιμέρους συμβάσεων για τα έργα V και VI της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας και άλλες διατάξεις» προβλέπει τα εξής:

«1. Τα νομικά πρόσωπα που υπάγονται σωρευτικά στις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4430/2016 (Α' 205) και του άρθρου 107 του ν. 4461/2017 (Α' 38), καθώς και οι Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Π.Ε.) για τους φορείς αρμοδιότητάς τους μπορούν να παρατείνουν τις ατομικές συμβάσεις εργασίας που έχουν συναφθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν.

4430/2016 και του άρθρου 107 του ν. 4461/2017 έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών πρόσληψης που προβλέπονται στα ανωτέρω άρθρα».

9. Στις διατάξεις του άρθρου 107 του ν. 4461/2017 υπάγονται τα νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε μορφής που υπάγονται στην εποπτεία του Υπουργείου Υγείας, υπό την ευθύνη των οποίων λειτουργούν ή πρόκειται να λειτουργήσουν χώροι παροχής πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

10. Στο άρθρο 1 παρ. 2 περ. α. του π.δ. 136/2011 «Καθορισμός κατώτατου ύψους των δαπανών που ελέγχονται από το Ελεγκτικό Συνέδριο», και το οποίο αναφέρεται στον ασκούμενο από το Ελεγκτικό Συνέδριο προληπτικό έλεγχο, προβλέπονται τα εξής: «α. Κατ` εξαίρεση, δαπάνες, οι οποίες απορρέουν από συμβάσεις εκτέλεσης δημόσιων έργων, μελετών ή προμηθειών και υπηρεσιών με συμβατικό προϋπολογισμό που υπερβαίνει τα όρια της προηγούμενης παραγράφου, **ελέγχονται προληπτικά, κατά την υποβολή του πρώτου λογαριασμού και μόνο**, ανεξαρτήτως του ύψους αυτού. Κατά τον ίδιο τρόπο ελέγχονται και οι τυχόν παρατάσεις και ανανεώσεις των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής, καθώς και οι συμπληρωματικές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και έργων».

11. Το άρθρο 31 του ν. 4270/2014, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παρ.10 του ν. 4337/2015, με το άρθρο 58 παρ. 1 ν. 4606/2019 και το άρθρο 125 του ν. 4611/2019, προβλέπει τα εξής: «Στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, το Ελεγκτικό Συνέδριο, ως Ανώτατο Δημοσιονομικό Δικαστήριο της χώρας: α. Ασκεί: αα. Έλεγχο των δαπανών του Κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των λοιπών νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονται κάθε φορά στον έλεγχο αυτόν. Από 1.1.2017, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του ν. 4129/2013 (Α'52), δεν ασκείται προληπτικός έλεγχος στις δαπάνες του Κράτους. **Από 31.7.2019, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του ν. 4129/2013, δεν ασκείται προληπτικός έλεγχος στις δαπάνες των ΟΤΑ και των προαναφερόμενων λοιπών νομικών προσώπων**, με εξαίρεση τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και

Κοινωνικής Αλληλεγγύης και τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που υπάγονται στον έλεγχο αυτόν, στις δαπάνες των οποίων δεν ασκείται προληπτικός έλεγχος...».

12. *Περαιτέρω, το άρθρο 25 του ν. 4270/2014, όπως έχει τροποποιηθεί με το το άρθρο 10 παρ.7 Ν.4337/2015, το άρθρο 58 παρ.2 Ν.4438/2016, το άρθρο 84 του ν. 4549/2018,, και ισχύει, προβλέπονται τα εξής: «1. Στους λοιπούς, πλην Κεντρικής Διοίκησης, φορείς της Γενικής Κυβέρνησης οι αρμοδιότητες του παρόντος άρθρου ασκούνται από τον, σύμφωνα με τον οικείο Οργανισμό, προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών ... 2. Ο προϊστάμενος οικονομικών υπηρεσιών είναι υπεύθυνος για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση του φορέα και εποπτεύει την ομαλή λειτουργία των οικονομικών υπηρεσιών, την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και τη λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων του φορέα, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, τη σχετική κείμενη νομοθεσία και τις οδηγίες του ΓΛΚ. Ειδικότερα, μεριμνά για: α. ... β.... γ... δ... ε. ... στ ..., ζ... 3. Για την εκτέλεση των καθηκόντων που προβλέπονται στην παράγραφο 2, ο προϊστάμενος οικονομικών υπηρεσιών έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α. ... β. ... γ. Είναι υπεύθυνος για τη διενέργεια όλων των δημοσιονομικών δεσμεύσεων, για τη διασφάλιση της ορθής τήρησης του Μητρώου Δεσμεύσεων και για τη διαβίβαση σε μηνιαία βάση όλων των απαραίτητων στοιχείων για τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνονται στον προϊστάμενο οικονομικών υπηρεσιών του εποπτεύοντος φορέα. Επίσης, εξασφαλίζει ότι η εκτέλεση των πολυετών δεσμεύσεων είναι σύμφωνη με την έγκριση της παραγράφου 1 του άρθρου 67, καθώς και ότι ο φορέας του διαθέτει τα απαραίτητα πληροφοριακά συστήματα για την επεξεργασία, την έγκριση και την παρακολούθηση όλων των δεσμεύσεων μέχρι την αποπληρωμή των σχετικών υποχρεώσεων. Μεριμνά ώστε τα τιμολόγια αγαθών και υπηρεσιών να εξοφλούνται εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις. Με την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, μεριμνά για την εφαρμογή των αναφερομένων στην παράγραφο 7 του άρθρου 66.. δ...4. ... 5. Πέραν των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3, οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 69Γ....»*

13. Ι. Στο άρθρο 69 Γ παρ. 1 και 2 του ίδιου νόμου, όπως έχουν τροποποιηθεί με το άρθρο ένατο παρ. 6 του ν. 4393/2016 και με το άρθρο 99 παρ.2 του ν. 4583/2018 και ισχύουν, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«1. Μέχρι 1.1.2017 οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των Υπουργείων, οι εξομοιούμενοι με αυτούς κατά την παρ. 3 του άρθρου 24 και οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης καθίστανται αποκλειστικά υπεύθυνοι για τις αρμοδιότητες που αφορούν στη δημοσιονομική διαχείριση του φορέα τους και ασκούνται κατά τη δημοσίευση του παρόντος από τις ΥΔΕ και το Ειδικό Λογιστήριο. Ειδικότερα, μέχρι την προαναφερόμενη ημερομηνία μεταφέρονται στις ΓΔΟΥ των Υπουργείων οι κατωτέρω αρμοδιότητες: α) Η καταχώριση των αναλαμβανόμενων δεσμεύσεων στο βιβλίο εγκρίσεων και εντολών πληρωμής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους περί συνυπογραφής των Αποφάσεων Ανάληψης Υποχρέωσης και διενέργειας των σχετικών δεσμεύσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου. β) Ο έλεγχος και η εκκαθάριση των δημοσίων δαπανών με βάση τα απαραίτητα δικαιολογητικά στοιχεία. γ) Η σύνταξη έκθεσης επί διαφωνιών με τον διατάκτη και η υποβολή της μετά του σχετικού φακέλου στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (ΓΛΚ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 26. δ) Η εντολή πληρωμής των δημοσίων δαπανών, πλην των δαπανών που εκτελούνται από τις Κεντρικές Διευθύνσεις του ΓΛΚ και από τον ΟΔΔΗΧ, μέσα στα καθοριζόμενα κατά μήνα όρια πληρωμών και η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. ε) Η παραγωγή στο ΟΠΣΔΠ ηλεκτρονικών εντολών μεταφοράς και πίστωσης λογαριασμού προς την Τράπεζα της Ελλάδος για την εξόφληση των εκδιδόμενων χρηματικών ενταλμάτων (τακτικών και προπληρωμής) με πίστωση των τραπεζικών λογαριασμών των δικαιούχων και την απόδοση των διενεργούμενων κρατήσεων υπέρ τρίτων στους δικαιούχους. στ) Η μέριμνα για τη διενέργεια συμψηφισμών και η απόδοση στο Δημόσιο και στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία των οφειλών των δικαιούχων που αναγράφονται στις σχετικές βεβαιώσεις φορολογικών και ασφαλιστικών οφειλών. ζ) Η ενημέρωση των δικαιούχων και των φορέων για την έκδοση χρηματικών ενταλμάτων και την πληρωμή των δικαιούχων. η) Η καταχώρηση των στοιχείων και η τήρηση των μητρώων δικαιούχων, κατασχέσεων και εκχωρήσεων. θ) Η τήρηση Μητρώου του πάσης

φύσεως προσωπικού του οικείου φορέα 1) Η μεταβίβαση με επιπροπικά εντάλματα πιστώσεων στους δευτερεύοντες διατάκτες. 1α) Η παρακολούθηση και τακτοποίηση των πληρωμών που γίνονται με χρηματικά εντάλματα προπληρωμής και προσωρινά εντάλματα και η έκδοση εντολών προς τους οικείους εκκαθαριστές αποδοχών για την επίσχεση των αποδοχών δημόσιων υπολόγων που καθυστερούν την απόδοση λογαριασμού, καθώς και η εισήγηση στον αρμόδιο Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τον καταλογισμό του υπερήμερου υπολόγου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. 1β) Η τήρηση των βιβλίων που προβλέπονται από τις περί δημοσίου λογιστικού ή αντίστοιχες για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου διατάξεις. Από τις ανωτέρω αρμοδιότητες, οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης των οποίων οι δαπάνες ελέγχονταν από ΥΔΕ, αναλαμβάνουν εκείνες, οι οποίες έχουν εφαρμογή για τους φορείς τους. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω οι ως άνω αρμοδιότητες, να ρυθμίζεται κάθε άλλο ζήτημα που προκύπτει από την ανακατανομή τους, να καθορίζονται τυχόν μεταβατικά στάδια και οι μεταφερόμενες σε κάθε στάδιο αρμοδιότητες, οι ακριβείς ημερομηνίες μεταφοράς, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΥΔΕ) και τα Ειδικά Λογιστήρια, μετά την πραγματοποιούμενη μεταφορά αρμοδιοτήτων, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, νοούνται πλέον οι Γενικές Διευθύνσεις Οικονομικών Υπηρεσιών των Υπουργείων και οι οικονομικές υπηρεσίες των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, όσον αφορά τις μεταφερόμενες κάθε φορά αρμοδιότητες. 2. α. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, με κοινή απόφαση του οικείου Υπουργού ή του οικείου οργάνου διοίκησης και των Υπουργών Οικονομικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, οι ανωτέρω αρμοδιότητες μεταφέρονται και κατανέμονται στις υφιστάμενες οργανικές μονάδες με δυνατότητα μετονομασίας τους, που συγκροτούν: i. ..., ii. ... iii. Τις υπηρεσίες των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, πλην οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), οι προϊστάμενοι των οποίων, σύμφωνα με τον οικείο Οργανισμό, είναι οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών....»

Ερμηνεία και Εφαρμογή των διατάξεων

14. Από τις ως άνω διατάξεις σε συνδυασμό με το διδόμενο ιστορικό, συνάγονται τα ακόλουθα:

Με το άρθρο 63 του ν. 4430/2016 θεσπίστηκε η δυνατότητα, μεταξύ άλλων, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που εποπτεύονται από τα Υπουργεία, με απόφαση του αρμόδιου μονομελούς ή συλλογικού οργάνου της Διοίκησής τους, να συνάπτουν ατομικές συμβάσεις ορισμένου χρόνου, προκειμένου να καλύψουν ανάγκες καθαριότητας, εστίασης, σίτισης και φύλαξής του, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν επαρκεί το υπάρχον προσωπικό τους και β) συντρέχουν απρόβλεπτες ή επείγουσες περιστάσεις, όπως αυτές που απαριθμούνται ενδεικτικά στο εδ. β' της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Στο εδάφιο δ' του εν λόγω άρθρου αρχικά προβλεπόταν ότι «Οι εξαιρετικές ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου μπορούν να εφαρμοστούν μέχρι 31.12.2018», ενώ μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 6 παρ. 3 του ν. 4558/2018 (ΦΕΚ Α' 140.1.8.2018) προβλέπεται ότι «Οι εξαιρετικές ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου μπορούν να εφαρμοστούν μέχρι 31.12.2019».

15. Οι διατάξεις του άρθρου 63 εισήχθησαν στο ν. 4430/2016 δυνάμει της υπ' αρ. 719/36/18.10.2016 τροπολογίας, στην αιτιολογική έκθεση της οποίας, ως προς το ανώτατο χρονικό όριο των εν λόγω συμβάσεων προβλεπόταν ότι αυτό θα ήταν «οι 24 μήνες, σύμφωνα με το Π.Δ. 164/2004», διάστημα θεωρούμενο ανεκτό σύμφωνα με το άρθρο 103 του Συντάγματος, με την ρητή επιφύλαξη της απαγόρευσης ανανέωσης των συμβάσεων αυτών, αλλά και μετατροπής τους σε αορίστου χρόνου.

16. Σύμφωνα δε με το άρθρο 6 παρ. 1 του π.δ. 164/2004, οι συμβάσεις που καταρτίζονται διαδοχικώς και εκτελούνται μεταξύ του ίδιου εργοδότη και του ίδιου εργαζόμενου με την ίδια ή παρεμφερή ειδικότητα και με τους ίδιους ή παρεμφερείς όρους εργασίας, απαγορεύεται να υπερβαίνουν τους είκοσι τέσσερις (24) μήνες σε συνολικό χρόνο διάρκειας της απασχόλησης, είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν του προηγούμενου άρθρου είτε συνάπτονται κατ' εφαρμογήν άλλων διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας. Στο άρθρο τρίτο παρ. 1 μάλιστα του ν. 4528/2018 προβλέπεται ρητά ότι το ανώτατο χρονικό

διάστημα των 24 μηνών που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 164/2004 εκκινεί από την ημερομηνία κατάρτισης της οικείας σύμβασης.

17. Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, επομένως, προκύπτει σαφώς ότι οι ατομικές συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου που συνάπτονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 63 παρ. 1 του ν. 4430/2016 μπορούν να έχουν ανώτατη διάρκεια 24 μηνών από την ημερομηνία υπογραφής τους, υπό την προϋπόθεση, ωστόσο, ότι αυτές έχουν συναφθεί έως την 31^η Δεκεμβρίου 2019.

18. Υπό την ισχύ του άρθρου 31 του ν. 4270/2014, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 10 παρ. 10 του ν. 4337/2015, με το άρθρο 58 παρ. 1 ν. 4606/2019 και το άρθρο 125 του ν. 4611/2019, από 31.7.2019, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του ν. 4129/2013, δεν ασκείται προληπτικός έλεγχος στις δαπάνες των ΟΤΑ και των νομικών προσώπων που με ειδική διάταξη νόμου υπάγονται κάθε φορά στον έλεγχο αυτόν, με εξαίρεση τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Άλληλεγγύης και τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Επομένως, από 31-07-2019 στις δαπάνες του Νοσοκομείου δεν ασκείται προληπτικός έλεγχος από την Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αντίθετα, στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, πλην των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης, όπως είναι το ΕΚΠΑ οι αρμοδιότητες που αφορούν τη δημοσιονομική διαχείριση, συμπεριλαμβανομένου του ελέγχου και της εκκαθάρισης των σχετικών δαπανών, υπάγονται πλέον στους Προϊσταμένους Οικονομικών Υπηρεσιών (άρθρα 25 και 69 Γ παρ. 1 και 2 του ν. 4270/2014, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν).

Απάντηση

19. Επί του πρώτου ερωτήματος, η γνώμη μας είναι ότι οι συμβάσεις που συνήφθησαν με βάση τις διατάξεις του άρθρου 63 του ν. 4430/2016 έως την 31^η Δεκεμβρίου 2019 και η διάρκειά τους εκτείνεται πέραν της ημερομηνίας αυτής, με ανώτατο όριο, ωστόσο, τους 24 μήνες, είναι νόμιμες.

20. Επί του δεύτερου ερωτήματος, η απάντηση που προσήκει είναι ότι η Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν έχει πλέον αρμοδιότητα

για τον προληπτικό έλεγχο των σχετικών δαπανών και ότι συνεπώς, ο σχετικός έλεγχος θα γίνει από τον αρμόδιο Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών.

21. Επί του τρίτου ερωτήματος, έχουμε τη γνώμη ότι, υπό την ρητή προϋπόθεση ότι το κόστος της νέας σύμβασης βρίσκεται εντός των ορίων των εγγεγραμμένων πιστώσεων, η νέα σύμβαση μπορεί να έχει ισχύ έως 24 μηνών, χωρίς να ασκεί επιρροή το χρονικό διάστημα που διανύθηκε από την εργαζόμενη που παραιτήθηκε, καθώς οι ρυθμίσεις του άρθρου 63 του ν. 4430/2016 αναφέρονται σε ατομικές συμβάσεις εργασίας που συνάπτονται έως την 31^η Δεκεμβρίου 2019, ανεξάρτητα από το πρόσωπο του συμβαλλομένου εργαζομένου.

22. Επί του τέταρτου ερωτήματος η απάντηση παρέλκει, εν όψει της απάντησης στο πρώτο ερώτημα.

